

Сборник съдебна практика

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ
M. SZPUNAR
представено на 28 март 2019 година¹

Дело C-172/18

AMS Neve Ltd
Barnett Waddingham Trustees
Mark Crabtree
срещу
Heritage Audio SL
Pedro Rodríguez Arribas

(Преюдициално запитване, отправено от Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division)
(Апелативен съд (Англия и Уелс) (гражданско отделение), Обединено кралство)

„Преюдициално запитване — Марка на Европейския съюз — Съдебна компетентност — Иск за нарушение — Територия, на която е извършено или има опасност да бъде извършено деянието, съставляващо нарушение — Реклами и предложения за продажба, публикувани на уебсайт“

I. Въведение

1. С настоящото преюдициално запитване от Съда по същество е поискано да се произнесе по въпроса дали и евентуално при какви условия съгласно член 97, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 207/2009² срещу извършителя на твърдяно нарушение — изразяващо се в рекламиране и предлагане за продажба чрез уебсайт на стоки, носещи идентичен с марка на Европейския съюз знак — могат да се предявяват иски пред съдилищата на държавата членка, на чиято територия се намират търговците и потребителите, към които е насочен уебсайтът.

2. По същество предлагам на Съда средно разрешение, отговарящо на предизвикателствата, свързани с особеностите на системата на марките на Европейския съюз, установена с Регламент № 207/2009, и съобразено със спецификата на онлайн търговията. По-конкретно, след направения анализ приемам, че именно насочеността на уебсайт към потребители и търговци от определена държава членка позволява да се установи компетентността на съдилищата за марките на Европейския съюз по член 97, параграф 5 от посочения регламент.

¹ Език на оригиналния текст: френски.

² Регламент на Съвета от 26 февруари 2009 година относно марката на Европейския съюз (ОВ L 78, 2009 г., стр. 1).

II. Правна уредба

3. В акта за преюдициално запитване националната юрисдикция посочва определени разпоредби, от една страна, от Регламент № 207/2009, изменен с Регламент (ЕС) 2015/2424³, а от друга страна, от Регламент (ЕС) № 1215/2012⁴, който заменя Регламент (ЕО) № 44/2001⁵.

4. Жалбоподателите в главното производство предявяват иски за нарушение на 15 октомври 2015 г. Докато разпоредбите от Регламент № 1215/2012 се прилагат от 10 януари 2015 г., тези от Регламент 2015/2424 по принцип се прилагат едва от 1 октомври 2017 г. Поради това в настоящото заключение ще се придържам към разпоредбите от регламенти № 207/2009 и № 1215/2012. Също така, видно от член 80 от последния регламент, всички позовавания в Регламент № 207/2009 на Регламент № 44/2001 се считат за позовавания на Регламент № 1215/2012.

5. Член 94, параграф 1 и параграф 2, буква а) от Регламент № 207/2009 предвижда:

„1. Освен ако не е предвидено друго в настоящия регламент, разпоредбите на Регламент [№ 1215/2012] се прилагат по отношение на производствата относно марките на [Европейския съюз] и заявките за марки на [Европейския съюз], както и по отношение на производствата относно едновременно или последователно предявени иски, във връзка с марките на [Европейския съюз] или с националните марки.

2. В случай на производства, които са резултат от исковете, посочени в член 96:

а) членове [4 и 6, член 7, точки 1—3 и 5 и член 31 от Регламент № 1215/2012] не се прилагат“.

6. Съгласно член 95, параграф 1 от този регламент:

„Държавите членки определят на тяхната територия възможно най-ограничен брой национални първоинстанционни и второинстанционни юрисдикции, наричани по-нататък „съдилища за марките на [Европейския съюз]“, които изпълняват функциите, които са им предоставени съгласно настоящия регламент“.

7. В член 96 от посочения регламент се предвижда следното:

„Съдилищата за марките на [Европейския съюз] имат изключителна компетентност:

а) за всички иски за нарушение и, ако националният закон го позволява, при опасност от нарушение на правата върху марки на [Европейския съюз];

[...]“.

3 Регламент на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2015 година за изменение на Регламент № 207/2009 и Регламент (ЕО) № 2868/95 на Комисията за прилагане на Регламент (ЕО) № 40/94 на Съвета относно марката на Общността и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2869/95 на Комисията относно таксите, събирани от Службата за хармонизация във вътрешния пазар (марки и дизайн) (ОВ L 341, 2015 г., стр. 21).

4 Регламент на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2012 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (ОВ L 351, 2012 г., стр. 1).

5 Регламент на Съвета от 22 декември 2000 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (ОВ L 12, 2001 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 3, стр. 74).

8. Член 97, параграфи 1 и 5 от същия регламент гласи:

„1. При спазване на разпоредбите на настоящия регламент, както и на разпоредбите на Регламент [№ 1215/2012], приложими по силата на член 94, производствата въз основа на исковете, посочени в член 96, се разглеждат от съдилищата на държавата членка, на чиято територия е постоянният адрес на ответника, или, ако той няма постоянен адрес в една от държавите членки, в държавата членка, на чиято територия той има предприятие.

[...]

5. Производствата, произтичащи от исковете, посочени в член 96, с изключение на исковете за констатиране на [липса на]нарушение на марка на [Европейския съюз], могат също да бъдат образувани пред съдилищата на държавата членка, на чиято територия е било извършено [деянието, съставляващо] нарушение[,] или има опасност такова да бъде извършено [...]“.

9. Съгласно член 98 от Регламент № 207/2009:

„1. Съд за марките на [Европейския съюз], чиято компетентност се основава на член 97, параграфи 1—4, е компетентен да се произнася относно:

а) [деянията, съставляващи] нарушени[е, които са] извършени или [има] опасност да бъдат извършени на територията на която и да е държава членка;

[...]

2. Съдът за марките на [Европейския съюз], чиято компетентност се основава на член 97, параграф 5, е компетентен да се произнася единствено относно де[ян]ията, [които са] извършени или [...] има опасност да бъдат извършени на територията на държавата членка, на която се намира този съд“.

III. Фактите по спора в главното производство

10. AMS Neve Ltd е установено в Обединеното кралство дружество, което произвежда и продава аудио оборудване. Г-н Mark Crabtree е управител на AMS Neve. Г-н Crabtree заедно с дружеството Barnett Waddingham Trustees (наричано по-нататък „BW Trustees“), което също е установено в Обединеното кралство, е притежател на марка на Съюза и на две други регистрирани в Обединеното кралство национални марки. AMS Neve е притежател на изключителни лицензи за тези три марки.

11. Heritage Audio SL е установено в Испания дружество, което продава аудио оборудване. Г-н Pedro Rodríguez Arribas, с постоянен адрес в Испания, е едноличен управител на Heritage Audio.

12. На 15 октомври 2015 г. AMS Neve, BW Trustees и г-н Crabtree (наричани по-нататък „жалбоподателите в главното производство“) предявяват искове срещу Heritage Audio и г-н Rodríguez Arribas (наричани по-нататък „ответниците в главното производство“) пред Intellectual Property and Enterprise Court (Съд за интелектуална собственост и предприемачество, наричан по-нататък „ИРЕС“) за нарушение на правата върху марката на Европейския съюз и двете регистрирани в Обединеното кралство национални марки.

13. По това дело жалбоподателите в главното производство твърдят, че ответниците в главното производство неправомерно са предлагали за продажба на потребители в Обединеното кралство имитации на стоки на AMS Neve, носещи или насочващи към знаци, които са идентични или сходни с марката на Европейския съюз и националните марки, предмет на спора. Жалбоподателите в главното производство се позовават в това отношение на съдържанието на уебсайта на Heritage Audio и на профилите му във Фейсбук и Туитър, на фактура, издадена от Heritage Audio на живеещо в Обединеното кралство физическо лице, на електронни съобщения между Heritage Audio и магазин в Обединеното кралство относно евентуални доставки на аудио оборудване, както и на съдържанието на разговор между адвокат на жалбоподателите в главното производство и представител на дружеството SX Pro, за което се твърди, че е дистрибутор на стоките на ответниците в главното производство в Обединеното кралство.

14. Що се отнася до уебсайта на Heritage Audio, жалбоподателите в главното производство представят разпечатки от екрани, на които се виждат предложения за продажба на аудио оборудване, носещо идентични или сходни с разглежданата марка на Европейския съюз знаци. Те обръщат внимание и на факта, че съдържанието на сайта е на английски език, а в неговия раздел „Where to buy“ („Къде да купя“), се изброяват дистрибуторите в различни страни, включително SX Pro в Обединеното кралство. Освен това съгласно условията за продажба, публикувани на същия сайт, Heritage Audio приема поръчки от всички държави — членки на Съюза.

15. Ответниците в главното производство оспорват твърдението, че са правили реклама, предлагали за продажба, продавали или доставяли каквито и да било стоки в Обединеното кралство, и твърдят, че посочените от жалбоподателите в главното производство части от уебсайта са „неактуални“.

16. Впоследствие ИРЕС приема, че е компетентен да разгледа исквете за регистрираните в Обединеното кралство национални марки. Тази юрисдикция констатира, че макар ответниците в главното производство да са установени в Испания, съгласно член 7, точка 2 от Регламент № 1215/2012 срещу тях могат да се предявяват искове пред съдилищата по мястото, където е настъпило вредоносното събитие в резултат на противоправните им деяния, а що се отнася до въпросните национални права върху интелектуална собственост, че мястото, където е настъпило вредоносното събитие, е мястото, където тези права съществуват.

17. ИРЕС обаче констатира, че не е компетентен да разгледа иска за нарушение на правата върху марката на Европейския съюз. Обсъждайки уебсайта на Heritage Audio и член 97, параграф 5 от Регламент № 1215/2012, а именно посочената от жалбоподателите в главното производство разпоредба, ИРЕС констатира, че компетентни да разглеждат искове за нарушение на правата върху марката на Европейския съюз са само съдилищата на държавата членка, на чиято територия ответниците в главното производство са предприели действия за показване на въпросните знаци на уебсайта или са взели решение в този смисъл.

18. Жалбоподателите в главното производство подават въззивна жалба срещу решението на ИРЕС до Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Апелативен съд (Англия и Уелс) (гражданско отделение), Обединено кралство).

IV. Преюдициалните въпроси и производството пред Съда

19. При изложените обстоятелства Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Апелативен съд (Англия и Уелс) (гражданско отделение), Обединено кралство) решава да спре производството и да отправи до Съда следните преюдициални въпроси:

„Когато предприятие, установено и със седалище в държава членка А, е предприело на територията ѝ действия за рекламиране и предлагане за продажба на стоки, носещи идентичен на марка на Европейския съюз знак — чрез уебсайт, предназначен както за търговци, така и за потребители в държава членка Б:

- i) компетентен ли е съд за марките на Европейския съюз в държава членка Б да се произнесе по иск за нарушение на права върху марката на Европейския съюз поради рекламирането и предлагането за продажба на стоки на тази територия?
- ii) ако не, какви други критерии трябва да вземе предвид този съд за марките на Европейския съюз, за да определи дали е компетентен да се произнесе по иска?
- iii) ако отговорът на подточка ii) налага този съд за марките на Европейския съюз да определи дали предприятието е предприело активни действия в държавата членка Б, какви критерии трябва да се вземат предвид, за да се определи дали предприятието е предприело такива активни действия?“.

20. Писмени становища представят страните в главното производство, германското правителство и Европейската комисия. Страните в главното производство и Комисията участват в съдебното заседание, проведено на 17 януари 2019 г.

V. Анализ

21. С първия си въпрос запитващата юрисдикция иска да се изясни дали предприемането от ответник, установен и със седалище в държава членка А, на действия на територията на тази държава членка за рекламиране и предлагане за продажба на стоки, носещи идентичен с марка на Европейския съюз знак — чрез уебсайт, предназначен както за търговци, така и за потребители в държава членка Б — е достатъчно, за да се установи компетентността на юрисдикциите на държава членка Б да разгледат иск за нарушение по член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009. С втория и третия въпрос, поставени в случай на отрицателен отговор на първия въпрос, запитващата юрисдикция иска да знае какви критерии позволяват да се установи компетентността на юрисдикциите на държавата членка Б в описаната по-горе хипотеза. Ще разгледам трите въпроса заедно. От анализа ми на първия въпрос ще стане ясно, че при липса на допълнителни уговорки посочените от запитващата юрисдикция в този въпрос критерии не са достатъчни, за да се установи компетентността по член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009.

22. От акта за преюдициално запитване е видно, че запитващата юрисдикция най-вече има съмнения дали някои съображения, изложени в решенията Coty Germany⁶ и Wintersteiger⁷, са били отнесени правилно от ИРЕС към разглежданото положение в решението му.

6 Решение от 5 юни 2014 г. (C-360/12, EU:C:2014:1318).

7 Решение от 19 април 2012 г. (C-523/10, EU:C:2012:220).

23. Според запитващата юрисдикция от практиката на Съда следва, че мястото, което се има предвид в член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009, е мястото на активното поведение на извършителя на нарушението. Запитващата юрисдикция впрочем не поставя под съмнение нито съображенията на Съда в решение *Coty Germany*⁸, нито относимостта им към обстоятелствата като разглежданите в случая. Според запитващата юрисдикция обаче съгласно по-специално решенията *Pammer* и *Hotel Alpenhof*⁹ и *L'Oréal* и др.¹⁰ предлагането за продажба по интернет на стоки, носещи идентични или сходни на марка на Европейския съюз знаци, на уебсайт, предназначен за потребителите от определена държава членка, представлява използване на знака в тази държава членка по смисъла на член 9 от Регламент № 207/2009 и активно поведение на нейна територия по смисъла на член 97, параграф 5 от същия.

24. В допълнение запитващата юрисдикция отбелязва, че в неотдавнашно свое решение¹¹ *Bundesgerichtshof* (Федерален върховен съд, Германия) приема, че тълкуването на Регламент (ЕО) № 864/2007¹², направено от Съда в решение *Nintendo*¹³, може да се отнесе към член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009. Запитващата юрисдикция впрочем изпитва съмнения и относно относимостта на изложените в това решение съображения към фактите в главното производство.

25. Спорът между страните се съсредоточава около прилагането на изложените в посочените решения съображения към фактите по делото. Жалбоподателите в главното производство и германското правителство са на мнение, че на първия въпрос следва да се даде положителен отговор, докато според ответниците в главното производство и Комисията, които поддържат тълкуване на член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009 в светлината на решенията *Nintendo*¹⁴ и *Wintersteiger*¹⁵, насочването на рекламата и предлагането за продажба чрез уебсайт към търговци и потребители от дадена държава членка само по себе си не позволява да се приеме, че нейните съдилища са компетентни по силата на член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009.

26. Предвид съмненията на запитващата юрисдикция и доводите на страните, ще започна анализа си с някои общи съображения относно член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009 и с неговото езиково, систематично и телеологично тълкуване. На следващо място, с оглед на тези общи съображения ще отговоря на въпроса дали при тълкуването на посочената разпоредба трябва да се следва решение *Nintendo*¹⁶. По-нататък, ще дам отговор на аналогичния въпрос относно решение *Wintersteiger*¹⁷. Накрая, тъй като отговорите на тези два въпроса следва да бъдат отрицателни, ще предложа тълкуване на привръзката, предвидена в член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009, конкретно за този регламент.

8 Решение от 5 юни 2014 г. (C-360/12, EU:C:2014:1318).

9 Решение от 7 декември 2010 г. (C-585/08 и C-144/09, EU:C:2010:740).

10 Решение от 12 юли 2011 г. (C-324/09, EU:C:2011:474).

11 Решение от 9 ноември 2017 г., известно като „Parfummarken“ (BGH IZR 164/16).

12 Регламент на Европейския парламент и на Съвета от 11 юли 2007 година относно приложимото право към извъндоговорни задължения (Рим II) (ОВ L 199, 2007 г., стр. 40).

13 Решение от 27 септември 2017 г. (C-24/16 и C-25/16, EU:C:2017:724).

14 Решение от 27 септември 2017 г. (C-24/16 и C-25/16, EU:C:2017:724).

15 Решение от 19 април 2012 г. (C-523/10, EU:C:2012:220).

16 Решение от 27 септември 2017 г. (C-24/16 и C-25/16, EU:C:2017:724).

17 Решение от 19 април 2012 г. (C-523/10, EU:C:2012:220).

A. Общи съображения

1. Относно ролята на член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009 в системата от правила за компетентност в него

27. В областта на марките на Европейския съюз съществуват няколко вида съдебни производства, което по-специално е видно от член 96 от Регламент № 207/2009. Настоящото преюдициално запитване обаче се отнася само за исковете за нарушение, чрез които притежателят на марка иска трето лице да бъде осъдено, тъй като без неговото съгласие е използвало в процеса на търговия знак, идентичен или сходен с негова марка, за стоки или услуги, идентични или сходни с тези, за които марката е регистрирана.

28. Що се отнася до исковете за нарушение, от правилата за компетентност, предвидени в Регламент № 207/2009, следва, че законодателят на Съюза е решил частично да дерогира правилата за компетентност по Регламент № 1215/2012, които обаче остават напълно приложими за исковете, свързани с национални марки.

29. За целта законодателят на Съюза предвижда в член 97, параграфи 1—3 от Регламент № 207/2009 поредица от последователни субсидиарни привръзки, първата от които е постоянният адрес на ответника в Съюза, а втората — предприятието на ответника в Съюза. В случай че ответникът няма нито постоянен адрес, нито предприятие на територията на Съюза, Регламент № 207/2009 предвижда компетентност за *forum actoris*, при което третата и четвъртата привръзка в тази последователност съответно са постоянният адрес на ищеца на територията на Съюза и мястото, на което е установил предприятието си на същата територия. Накрая, като *ultima ratio* се предвижда, че исковете за нарушение трябва да се предявят пред юрисдикциите по седалището на Европейската служба за интелектуална собственост (EUIPO)¹⁸.

30. Така, дори ако притежателят на марката или извършителят на твърдяното нарушение не са установени на територията на Съюза, срещу извършителя на такова нарушение може да се предяви иск пред съдилищата на държава членка на основание член 97, параграфи 1—3 от Регламент № 207/2009, при условие, разбира се, този регламент да е приложим и твърдените деяния да съставляват нарушение по същия регламент.

31. В допълнение съгласно член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009 искове за нарушение могат да се предявяват *също* пред съдилищата на държавата членка, на чиято територия деянието, съставляващо нарушение, е извършено или има опасност да бъде извършено. Така чрез *привръзката по мястото на извършване на деянието, съставляващо нарушение*, в посочената разпоредба се предвижда *алтернативна съдебна компетентност* по исковете за нарушение. В приложното поле на тази разпоредба обаче не попадат исковете за установяване на липса на нарушение.

32. Освен това за разлика от правилата за компетентност, предвидени в член 97, параграфи 1—4 от Регламент № 207/2009, това по член 97, параграф 5 от посочения регламент — видно от член 98, параграф 2 от него — предвижда компетентност само за произнасяне относно деянията, извършени или за които има опасност да бъдат извършени на територията на държавата членка, на която се намира сезираният съд.

¹⁸ Освен това съгласно член 97, параграф 4 от Регламент № 207/2009 страните могат да се отклонят от посочените правила за компетентност по силата на постигната помежду им спогодба или ако ответникът се яви пред съд за марките на Европейския съюз.

2. Езиково тълкуване на член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009

33. Видно от дискусията между страните, езиковото тълкуване на член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009 позволява само да се констатира, че предвидената в тази разпоредба привръзка — а именно мястото на извършване на деянието, съставляващо нарушение — се отнася за активно поведение на извършителя на нарушението. Така от анализа на тази разпоредба следва, че тя предоставя компетентност на съдилищата за марките на Европейския съюз в държавата членка, на чиято територия ответникът е извършил твърдяното противоправно деяние.

34. Съдът стига именно до този извод в решение *Coty Germany*¹⁹. Припомням, че в това решение Съдът приема, че с член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009 законодателят на Съюза е искал да дерогира правилото за компетентност по член 7, точка 2 от Регламент № 1215/2012, което съгласно решение *Bier*²⁰ предоставя компетентност както на съдилищата по мястото на настъпване на каузалното събитие („*Handlungsort*“ в германската доктрина), така и на съдилищата по мястото на настъпване на вредата („*Erfolgsort*“ в германската доктрина). Съдът съответно заключава, че предвидената в член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009 привръзка към мястото на извършване на деянието, съставляващо нарушение, се отнася не до територията на държавата членка, в която настъпват последиците от твърдяното нарушение, а до територията на държавата членка, в която е настъпило или има риск да настъпи събитието, което е в основата на твърдяното нарушение²¹.

35. Извън това, езиковото тълкуване на член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009 не позволява да се разреши въпросът къде се намира мястото на извършване на деянието, съставляващо нарушение, когато то се извършва посредством уебсайт. Поради това преюдициалните въпроси следва да се разгледат с помощта на други тълкувателни методи²².

3. Систематично и телеологично тълкуване

36. Следва най-напред да се отбележи, че формулировката на член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009 — в частта на тази разпоредба относно територията, на която *деянието, съставляващо нарушение, е извършено или има опасност да бъде извършено* — съответства на тази на член 98, параграф 2 от същия регламент, който се отнася до *деянията, съставляващи нарушение, които са извършени или има опасност да бъдат извършени на територията на която и да е държава членка*. Разгледани съвместно, посочените разпоредби въвеждат в полза на юрисдикциите на държавата членка — на чиято територия деянието, съставляващо нарушение, е извършено или има опасност да бъде извършено — компетентност, ограничена до територията на държавата членка на тези юрисдикции²³.

37. Поради взаимовръзката между член 97, параграф 5 и член 98, параграф 2 от Регламент № 207/2009 е очевидно, че тези разпоредби трябва да се тълкуват съгласувано, поне доколкото се отнасят до *деянията, съставляващи нарушение, които са извършени или има опасност да бъдат извършени*.

19 Решение от 5 юни 2014 г. (C-360/12, EU:C:2014:1318, т. 34—37).

20 Решение от 30 ноември 1976 г. (21/76, EU:C:1976:166).

21 Решение от 5 юни 2014 г. (C-360/12, EU:C:2014:1318, т. 34).

22 Това показва — както вече отбелязах в съвсем различен контекст, а именно в областта на данъчното облагане, и посочих в заключението ми по дело *Geelen* (C-568/17, EU:C:2019:109, т. 17 и 28) — че по отношение на интернет средата в определени случаи езиковото тълкуване на разпоредба относно мястото на настъпване на определено събитие не може да даде задоволителен резултат.

23 Решение от 18 май 2017 г., *Hummel Holding* (C-617/15, EU:C:2017:390, т. 33).

38. Действително член 98, параграф 2 от Регламент № 207/2009 не е свързан с проблематиката относно определянето на съдилищата, компетентни да се произнасят по искове за нарушение. Всъщност тази разпоредба определя териториалната компетентност на съдилищата за марките на Европейския съюз, упоменати в член 97, параграф 5 от този регламент²⁴. При все това член 98, параграф 2 и член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009 се отнасят за едни и същи *деяния*, които са извършени (или има опасност да бъдат извършени) на едно и също място.

39. По-нататък следва да се отбележи, че член 98, параграф 1, буква а) от Регламент № 207/2009, който препраща към член 97, параграфи 1—4 от него, също се отнася до *деянията, съставляващи нарушение, които са извършени или има опасност да бъдат извършени*. От съвместното тълкуване на тези разпоредби следва, че когато в качеството си на съд за марките на Европейския съюз сезираната юрисдикция се произнася по иск, предявен на основание член 97, параграфи 1—4 от Регламент № 207/2009, съгласно член 98, параграф 1 от този регламент същата юрисдикция е компетентна да провери наличието на деянията, съставляващи нарушение, които са извършени или има опасност да бъдат извършени на територията на която и да е държава членка²⁵.

40. Няма никаква причина да се счита, че изразът в член 98, параграф 2 от Регламент № 207/2009 относно *деянията, съставляващи нарушение, които са извършени или има опасност да бъдат извършени*, трябва да се разбира по различен начин от този в член 98, параграф 1, буква а) във връзка с член 97, параграф 5 от същия регламент.

41. Единствената разлика между употребата на тези изрази в посочените разпоредби се състои в това, че член 98, параграф 1, буква а) от Регламент № 207/2009 се отнася за нарушения, които са извършени (или има опасност да бъдат извършени) на територията *на която и да е държава членка*, тоест на Съюза, докато член 98, параграф 2 от този регламент се отнася до тези, които са извършени (или има опасност да бъдат извършени) на територията *на държава членка*, чийто съд е сезиран на основание член 97, параграф 5 от този регламент. Това впрочем се дължи не на различията, свързани с установяването на мястото на извършване на деянието, съставляващо нарушение, а на различията, свързани с обхвата на компетентността на съответните съдилища. Става дума все за *деяния* от едно и също естество, чието място на извършване трябва да се преценява по един и същ начин.

4. Първоначални изводи

42. От изложените съображения следва, първо, че мястото, където са извършени тези деяния, трябва да се установява по един и същ начин, независимо дали става въпрос за член 98, параграф 2 във връзка с член 97, параграф 5 или за член 98, параграф 1, буква а) от Регламент № 207/2009.

²⁴ Относно разбирането за териториална компетентност в областта на марките вж. *Larsen*, T. B. The extent of jurisdiction under the forum delicti rule in European trademark litigation. — *Journal of Private International Law*, 2018. vol. 14(3), p. 555. Освен това в този контекст следва да се отбележи, че въпросите относно определянето на компетентните съдилища, от една страна, и определянето на обхвата на тяхната компетентност, от друга страна, трябва да се разграничават от въпроса за териториалното действие на постановените от тези съдилища решения. Това разграничение произтича и от съображенията на Съда в решение от 18 май 2017 г., *Hummel Holding* (C-617/15, EU:C:2017:390). От една страна, в точка 33 от това решение Съдът уточнява, че съдът, компетентен на основание член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009, видно от член 98, разполага с компетентност, която е ограничена до територията на неговата държава членка. От друга страна, в точка 36 от същото решение Съдът приема, че решенията на съдилищата, компетентни на основание член 97 от Регламент № 207/2009, имат действие и се прилагат в целия Съюз.

²⁵ Решение от 22 септември 2016 г., *combit Software* (C-223/15, EU:C:2016:719, т. 24). Вж. също решение от 12 април 2011 г., *DHL Express France* (C-235/09, EU:C:2011:238, т. 37). Вж. също *Stone*, P. *EU Private International Law*. Edward Elgar, Cheltenham, Northampton 2014, p. 163.

43. Второ, член 97, параграфи 1—4 от Регламент № 207/2009 предоставя на съдилища обща компетентност, обхващаща нарушенията, които са извършени или има опасност да бъдат извършени на територията на Съюза. При това положение, когато нарушението е извършено извън Съюза, предвид границите на обхвата на общата им компетентност, съдилищата за марките на Европейския съюз не могат да се произнасят относно такова нарушение, като това ограничение произтича от член 98, параграф 1 от Регламент № 207/2009²⁶.

44. Трето, наличието на ограничения на обхвата на общата компетентност на съдилищата за марките на Европейския съюз трябва да се вземе под внимание при тълкуването на член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009. Съгласно член 98, параграф 1, буква а) от този регламент, обхватът на общата компетентност на тези съдилища се определя чрез *установяване къде са извършени деянията, съставляващи нарушение*. Компетентните съдилища по член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009 се определят по аналогичен критерий, а именно чрез *привръзката по мястото на извършване на деянието, съставляващо нарушение*. Установяването на мястото на извършване на деянията по член 98, параграф 1, буква а) и по член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009 се прави по един и същ начин. В резултат на това тълкуването на привръзката по мястото на извършване на деянието, съставляващо нарушение, по смисъла на член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009 може да се отрази на обхвата на общата компетентност на съдилищата за марките на Европейския съюз.

Б. Решения Nintendo и Wintersteiger

45. Що се отнася до установяването на мястото на извършване на деянието, съставляващо нарушение, по смисъла на член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009 при обстоятелства като тези в настоящия случай, ответниците в главното производство и Комисията предлагат да се следва изводът, до който достига Съдът в решение Nintendo²⁷ във връзка с член 8, параграф 2 от Регламент № 864/2007.

46. Посочените страни считат също, че при тълкуването на член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009 трябва също да се възприеме изводът на Съда в решение Wintersteiger²⁸ във връзка с член 7, точка 2 от Регламент № 1215/2012 и компетентността според мястото на настъпване на каузалното събитие („Handlungsort“).

47. Според мен посочените предложения бъдат съмнение поне в три отношения: първо, от гледна точка на значението им относно обхвата на общата компетентност на съдилищата за марките на Европейския съюз, второ, що се отнася до алтернативния характер на привръзката по член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009, и трето, що се отнася до факта, че тази специфична за регламента привръзка е самостоятелна спрямо тези по регламенти № 864/2007 и № 1215/2012.

²⁶ Вж. решение от 12 април 2011 г., DHL Express France (C-235/09, EU:C:2011:238, т. 38), в което Съдът приема, че съд — сезиран въз основа на правилата по Регламент (ЕО) № 40/94 на Съвета от 20 декември 1993 година относно марката на Общността, съответстващи на тези по член 97, параграфи 1—4 от Регламент № 207/2009 — е компетентен да се произнесе по деянията, съставляващи нарушение, които са извършени или има опасност да бъдат извършени на територията на една, няколко или дори всички държави членки, и че поради това компетентността на такъв съд обхваща цялата територия на Съюза. Въз основа на това съображение стигам до извода, че по аргумент от противното такъв съд не е компетентен да се произнася относно деяния, извършени извън Съюза. Вж. в този смисъл *Fawcett, J. J. et Torremans, P. Intellectual Property and Private International Law*. Oxford University Press. Oxford 2011, p. 415, pt. 8.31, и *Ubertazzi, V. Exclusive Jurisdiction in Intellectual Property*. Mohr Siebeck, Tübingen 2012, p. 74.

²⁷ Решение от 27 септември 2017 г. (C-24/16 и C-25/16, EU:C:2017:724).

²⁸ Решение от 19 април 2012 г. (C-523/10, EU:C:2012:220).

1. Значение за обхвата на общата компетентност

48. Припомням, че в решение Nintendo²⁹ Съдът приема, че член 8, параграф 2 от Регламент № 864/2007 трябва да се тълкува в смисъл, че понятието за страна, „в която е извършено нарушението“, се отнася за страната, където е мястото на настъпване на вредоносното събитие. След това — що се отнася до действие, чрез което оператор използва електронната търговия, като предлага продукти за продажба на уебсайта си, предназначен за намиращи се в няколко държави членки потребители, в нарушение на правата, предоставени от промишлени дизайни на Общността — Съдът приема, че мястото, където е настъпило вредоносното събитие, по смисъла на член 8, параграф 2 от Регламент № 864/2007, е там, където е задействан процесът по публикуване онлайн на предложението за продажба от оператора на притежавания от него сайт³⁰.

49. Освен това в решение Wintersteiger³¹ Съдът приема, че спор относно нарушение на правата върху регистрирана в държава членка национална марка — извършено чрез използване от рекламодател на ключова дума, идентична с посочената марка, на уебсайта на интернет търсачка, функциониращ под наименованието на национален домейн от първо ниво на друга държава членка — съгласно член 7, точка 2 от Регламент № 1215/2012 може да бъде отнесен или пред юрисдикциите на държавата членка, в която е регистрирана марката (компетентност по мястото на настъпване на вредата, „Erfolgsort“), или пред тези на държавата членка, където е взето решение за задействане на процеса по публикуване, стига това да е сигурно и установимо място (компетентност по мястото на настъпване на каузалното събитие, „Handlungsort“).

50. В това отношение следва да се има предвид, че независимо от конкретните обстоятелства в случая тълкуването на член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009, възприето по настоящото дело, без съмнение ще има значително въздействие върху практиката на съдилищата за марките на Европейския съюз при прилагането на този регламент в други случаи. Като се има предвид, че правилата за компетентност по този регламент се прилагат също когато нито притежателят на правата, нито извършителят на твърдяното нарушение са установени на територията на държавите членки, при тълкуването на посочената разпоредба следва да се вземат предвид и хипотезите, в които нарушения на права върху марки на Европейския съюз произтичат от трети държави.

51. Ако Съдът реши, че възприетия в двете посочени решения извод важи и в контекста на член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009, това би означавало, че в хипотеза, в която третото лице — стоящо в основата на използването в предложението за продажба или реклама по интернет, предназначени за потребители в Съюза, на знак, идентичен или сходен с регистрирана в Съюза марка — е установено в трета държава и сървърът на уебсайта, който то използва, се намира в такава държава, за целите на прилагането на правилата за компетентност по Регламент № 207/2009 деянието, съставляващо нарушение, ще се окаже извършено извън територията на Съюза.

52. Всъщност не само че съдилищата по член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009 няма да са компетентни да се произнесат по иск за нарушение, но и тези по член 97, параграфи 1—4 от същия регламент няма да могат да се произнесат по такъв иск. Припомням, че общата компетентност на съдилищата за марките на Европейския съюз по член 97, параграфи 1—4 от Регламент № 207/2009 обхваща деянията, съставляващи нарушение, които са извършени или има опасност да бъдат извършени на територията на държавите членки. В този смисъл в описаната в предходната точка хипотеза дори съдилищата на държавата членка, в която е седалището на ЕUIPO, няма да бъдат компетентни да се произнесат по такъв иск за нарушение.

29 Решение от 27 септември 2017 г. (C-24/16 и C-25/16, EU:C:2017:724, т. 98).

30 Решение от 27 септември 2017 г. (C-24/16 и C-25/16, EU:C:2017:724, т. 108).

31 Решение от 19 април 2012 г. (C-523/10, EU:C:2012:220).

53. От решение L'Oréal и др.³² впрочем може да се направи извод, че в такава хипотеза Регламент № 207/2009 е приложим и притежателят на марката на Европейския съюз може да се противопостави на предлагането за продажба или на рекламата по интернет, предназначени за потребители, намиращи се на територията на Съюза. Би било парадоксално Регламент № 207/2009 да предоставя такова право на противопоставяне на притежателя на марката на Европейския съюз, но правилата за компетентност по този регламент евентуално да не са приложими. Този резултат би се оказал още по-непоследователен, като се има предвид, че за разлика от правилата за компетентност по Регламент № 1215/2012 тези по Регламент № 207/2009 са замислени, за да могат да се прилагат и в хипотези, при които нито ищецът, нито ответникът имат постоянен адрес на територията на Съюза. Всъщност от решение Hummel Holding³³ следва ясно, че член 97 от Регламент № 207/2009 гарантира, че *в рамките на Съюза съществува съд за всички спорове относно нарушения на права върху марки.*

54. Поради това според мен тълкуването на член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009 в духа на решения Nintendo³⁴ и Wintersteiger³⁵ би накърнило полезното действие на всички правила за компетентност, предвидени в член 97 от този регламент.

2. Алтернативна съдебна компетентност по мястото на извършване на деянието, съставляващо нарушение

55. Съпричастен съм към довода на жалбоподателите в главното производство и на германското правителство, които считат, че поначало мястото на първоначалното действие, с което започва нарушение по смисъла на решения Nintendo³⁶ и Wintersteiger³⁷, съвпада с мястото на постоянния адрес на извършителя на това нарушение. Поради това тълкуването, че мястото на извършване на деянието, съставляващо нарушение, по смисъла на член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009 трябва да се разбира само като мястото на първоначалното действие, с което започва извършване на нарушение, в повечето случаи не би могло да осигури алтернативна съдебна компетентност на ищеца.

56. В решение Vier³⁸ Съдът вече е изяснил, че за да се запази полезното действие на правилото за алтернативна компетентност при непозволено увреждане и квазиделикти по брюкселската система³⁹, това правило трябва да се тълкува така, че да предоставя действителен избор на ищеца.

57. Действително би могло да се твърди, че за разлика от правилата за компетентност по тази система с тези по Регламент № 207/2009 законодателят на Съюза е имал намерение да ограничи броя на съдилища, към които могат да се обърнат притежателите, предявяващи искове за нарушение⁴⁰. Въздържаният подход на законодателя на Съюза, що се отнася до умножаването на компетентните съдилища, може да се илюстрира по-специално с текста на член 94, параграф 1 от Регламент № 207/2009, който при нарушенията на права върху марки изключва приложимостта по-специално на член 7, точки 1—3 и 5 от Регламент № 1215/2012, а посочените

32 Решение от 12 юли 2011 г. (C-324/09, EU:C:2011:474).

33 Решение от 18 май 2017 г. (C-617/15, EU:C:2017:390, т. 33).

34 Решение от 27 септември 2017 г. (C-24/16 и C-25/16, EU:C:2017:724).

35 Решение от 19 април 2012 г. (C-523/10, EU:C:2012:220).

36 Решение от 27 септември 2017 г. (C-24/16 и C-25/16, EU:C:2017:724).

37 Решение от 19 април 2012 г. (C-523/10, EU:C:2012:220).

38 Решение от 30 ноември 1976 г. (21/76, EU:C:1976:166, т. 20).

39 Тоест регламенти № 1215/2012 и № 44/2001, както и Конвенцията от 27 септември 1968 година относно компетентността и изпълнението на съдебните решения по граждански и търговски дела (ОВ L 299, 1972 г., стр. 32; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 10, стр. 3).

40 Вж. в този смисъл Nuyts, A. Suing At the Place of Infringement: The Application of Article 5(3) of Regulation 44/2001 to IP Matter and Internet Disputes. — In: Nuyts, A. (ed.), International Litigation in Intellectual Property and Information Technology, Kluwer Law International, 2008, Alphen aan den Rijn, p. 116.

разпоредби целят да предоставят алтернативна съдебна компетентност на ищеца. Същият подход на законодателя на Съюза намира отражение и в член 97, параграфи 1—4 от Регламент № 207/2009. Член 97, параграф 5 от този регламент обаче предвижда изрично *алтернативна съдебна компетентност* на разположение на ищите и поради това не може да се приеме, че отразява същия подход.

58. Освен това, ако се приеме тълкуването на член 97, параграф 5 от Регламент № 2007/209, предложено от ответниците в главното производство и Комисията, практическото значение на тази разпоредба би се ограничило значително⁴¹. Считаю, че един от редките случаи, в които прилагането на тази разпоредба би било полезно, е когато срещу ответник с постоянен адрес на територията на Съюза е предявен иск пред съдилищата на държава членка, на чиято територия същият има предприятие. Регламент № 207/2009 не съдържа аналогично правило за компетентност като това по член 7, параграф 5 от Регламент № 1215/2012⁴² и в съответствие с последователността в привръзките, посочени в член 97, параграфи 1—3 от Регламент № 207/2009, когато ответникът има постоянен адрес на територията на държава членка, срещу него трябва да бъде предявен иск пред нейните съдилища.

3. Свообразието на привръзката по мястото на извършване на деянието, съставляващо нарушение

59. Накрая, считаю, че привръзката по мястото на извършване на деянието, съставляващо нарушение, предвидена в член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009, има самостоятелен характер спрямо привръзките по член 8, параграф 2 от Регламент № 864/2007 и по член 7, точка 2 от Регламент № 1215/2012.

60. Що се отнася до относимостта на тълкуването на член 8, параграф 2 от Регламент № 864/2007 от решение Nintendo⁴³, следва да не се изпуска от внимание, че функциите, от една страна, на стълкновителните норми, и от друга страна, на правилата за компетентност, са различни.

61. Освен това, стълкновителната норма, предвидена в член 8, параграф 2 от Регламент № 864/2007 — както може да се изведе от решение Vapenik⁴⁴, ако се използва езикът на неговите съображения — действително е с допълващ характер към правилото за компетентност по член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009. При все това от решение Kainz⁴⁵ следва, че последователното тълкуване на понятията, съдържащи се в актове на Съюза в областта на международното частно право, не може да води до тълкуване на разпоредбите от тези актове, което не отговаря на систематиката и целите на актовете⁴⁶. Видно от изложените от мен съображения, тълкуването на член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009 в светлината на решение Nintendo⁴⁷ би накърнило полезното действие на тази разпоредба.

41 Вж. също Rosati, E. International jurisdiction in online EU trade mark infringement cases: where is the place of infringement located? — European Intellectual Property Law, 2016, 38(8), p. 482.

42 Съгласно член 7, точка 5 от Регламент № 1215/2012 „[с]рещу лице, които има местоживеее в държава членка, могат да бъдат предявявани иски в друга държава членка [...] по отношение на спорове, произтичащи от дейността на клон, агенция или друг вид представителство — в съдилищата на мястото, където се намира клонът, агенцията или представителството“. Вярно е, че подобно на тази разпоредба, член 97, параграф 1 от Регламент № 207/2009 използва като привръзка „предприятието“. От решение от 18 май 2017 г., Hummel Holding (C-617/15, EU:C:2017:390, т. 26, 27 и 40) впрочем следва, че има съществени различия между тази разпоредба от Регламент № 207/2009 и упоменатата разпоредба от Регламент № 1215/2012. Вж. също Fawcett, J. J. et Torremans, P. Intellectual Property and Private International Law. Oxford University Press, Oxford 2011, p. 417, pt. 8.43.

43 Решение от 27 септември 2017 г. (C-24/16 и C-25/16, EU:C:2017:724).

44 Решение от 5 декември 2013 г. (C-508/12, EU:C:2013:790).

45 Решение от 16 януари 2014 г. (C-45/13, EU:C:2014:7, т. 20).

46 По тази проблематика вж. също заключението ми по дело Pillar Securitisation (C-694/17, EU:C:2019:44, т. 39—46).

47 Решение от 27 септември 2017 г. (C-24/16 и C-25/16, EU:C:2017:724).

62. Изложените съображения са валидни и по въпроса дали изводът, възприет в решение Wintersteiger⁴⁸, доколкото се отнася до определянето на мястото на настъпване на каузалното събитие за целите на прилагането на член 7, точка 2 от Регламент № 1215/2012, е относим към член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009.

63. Освен това от съдебната практика следва, че с правилата за компетентност по Регламент № 207/2009 законодателят на Съюза е искал да дерогира правилата за компетентност по Регламент № 1215/2012⁴⁹ по-специално защото правилата за компетентност, предвидени в тези регламенти, преследват цели, които не са идентични⁵⁰.

64. Накрая, от решение Leno Merken⁵¹ може да се направи изводът, че при прилагането по аналогия на съдебната практика относно национални марки по отношение на марките на Европейския съюз трябва да се вземат предвид разликите, които произтичат от текста на разпоредбите относно тези два вида марки.

65. В това отношение отбелязвам, че при съставянето на член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009 и предшестващия го член 93, параграф 5 от Регламент № 40/94 законодателят на Съюза не си служи с понятието „място на настъпване на каузалното събитие“, което от решение Bier⁵² насетне има ясно установено значение в европейското международно право. Поради тази причина при тълкуването на член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009 не може да се счита само, че тази разпоредба предоставя компетентност на съдилищата, които съгласно член 7, точка 2 от Регламент № 1215/2012 са компетентни въз основа на мястото на настъпване на каузалното събитие.

4. Междинни изводи

66. За да обобщя тази част от анализа си, предвид съображенията относно обхвата на компетентността на съдилищата за марките на Европейския съюз, считам, че следва да се отхвърли тълкуването на член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009, съгласно което при действие, чрез което ответник използва електронната търговия, като предлага продукти за продажба на уебсайта си, предназначен за намиращи се в държава членка потребители, в нарушение на правата на притежателя на марка на Европейския съюз, мястото, където е извършено деянието, съставляващо нарушение, по смисъла на тази разпоредба е само там, където е задействан процесът по публикуване онлайн на предложението за продажба от ответника на притежавания от него сайт. Тази констатация се потвърждава от изводите, направени от алтернативния и самостоятелен характер на привръзката по член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009.

67. При това положение на следващо място е необходимо да се определят критериите, които конкретно трябва да са налице, за да се установи компетентността на съдилищата на държава членка по член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009.

48 Решение от 19 април 2012 г. (C-523/10, EU:C:2012:220).

49 Решение от 5 юни 2014 г. (C-360/12, EU:C:2014:1318, т. 36).

50 Решение от 18 май 2017 г., Hummel Holding (C-617/15, EU:C:2017:390, т. 27 и 28).

51 Вж. решение от 19 декември 2012 г. (C-149/11, EU:C:2012:816, т. 33).

52 Решение от 30 ноември 1976 г. (21/76, EU:C:1976:166, т. 20).

V. Разрешение по мярка съгласно Регламент № 207/2009

1. Относно риска от умножаване на компетентните съдилища

68. След отхвърляне на тълкуването на член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009 — съгласно което при обстоятелства като тези в разглеждания случай мястото на извършване на деянието, съставляващо нарушение, е само там, където е задействан процесът по публикуване онлайн на предложението за продажба — трябва ли да се приеме, че възможността за достъп до уебсайт от територията на държава членка е достатъчна, за да се установи компетентността на нейните съдилища?

69. Съдебната практика относно определянето на компетентните юрисдикции при нарушения на права върху интелектуална и индустриална собственост, включително национални марки, може поначало да послужи като аргумент в полза на утвърдителен отговор на този въпрос. От тази съдебна практика следва, че що се отнася до компетентността по мястото на настъпване на вредата, член 7, параграф 2 от Регламент № 1215/2012 не изисква съответният уебсайт при такива нарушения да е „насочен към“ държавата членка на сезираната юрисдикция⁵³.

70. По естеството си обаче интернет е световен и е навсякъде⁵⁴. Ако се приеме, че възможността за достъп до уебсайт от територията на дадена държава членка е достатъчна, за да се възложи компетентност на нейните съдилища, това би довело до значително умножаване на компетентните съдилища в областта на нарушенията на права върху марки на Европейския съюз⁵⁵.

71. Както отбелязва генералният адвокат Jääskinen в заключението си по дело *Coty Germany*⁵⁶, една от целите на Регламент № 207/2009 е борбата срещу *forum shopping* — практика, до която притежателите на марките на Европейския съюз могат да прибегнат, когато липсват правила за компетентност, които да ѝ се противопоставят.

72. С оглед на тази цел следва да се има предвид, че някои участници на пазара си служат с т.нар. *trademark bullying*. Тази практика се изразява в използването на марка, надхвърлящо онова, което при разумно тълкуване произтича от обхвата на нейната защита с цел притесняване или сплашване на други икономически субекти. Умножаването на компетентните съдилища би могло да улесни подобна практика и да утежни вредните последици от нея за евентуалните ответници. Допълнителен аргумент за това е обстоятелството, че член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009 не следва принципа *actor sequitur forum rei* и поначало защитата на ответника пред юрисдикциите на чужда държава е по-трудно.

53 Вж. решения от 3 октомври 2013 г., *Pinckney* (C-170/12, EU:C:2013:635, т. 42), и от 22 януари 2015 г., *Hejduk* (C-441/13, EU:C:2015:28, т. 32). В решение от 19 април 2012 г., *Wintersteiger* (C-523/10, EU:C:2012:220), подобно съображение не е формулирано изрично. В заключението си по дело *Wintersteiger* (C-523/10, EU:C:2012:90, т. 25—31) генералният адвокат Cruz Villalón приема, че компетентността на националните юрисдикции трябва да се преценява с оглед на критерия за необходимите средства. Тъй като Съдът не възприема предложеното в това заключение разрешение, приемам, че решение *Wintersteiger* следва логиката на цитираните по-горе съдебни решения. Вж. също *Kohl*, U. Jurisdiction in cyberspace. — In: Tsagourias, N. et Buchan, R. (eds.), *Research Handbook on International Law and Cyberspace*, Edward Elgar, Cheltenham, Northampton 2015, p. 46.

54 За друга гледна точка по тази проблематика в контекста на териториалното приложно поле на правото на Съюза вж. заключението ми по дело *Google* (Териториален обхват на премахването от резултатите при търсене) (C-507/17, EU:C:2019:15, т. 47—53).

55 Вж. в този смисъл в контекста на Регламент № 1215/2012 *Moura Vincente*, D. La propriété intellectuelle en droit international privé. — *Recueil des cours de l'Académie de La Haye*, vol. 335, 2008, p. 392.

56 C-360/12, EU:C:2013:764, т. 42.

73. Накрая, действително, както отбелязват жалбоподателите в главното производство и германското правителство, отхвърлянето на тълкуването на член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009 — съгласно което възможността за достъп до уебсайт от територията на държава членка е достатъчна, за да се установи компетентността на нейните съдилища — води до положение, при което искиове за нарушение на права върху национални марки и марки на Европейския съюз не могат да се предявяват по еднакъв начин пред юрисдикциите на държавата членка, чиито потребители имат достъп до този уебсайт.

74. Съображенията, изложени в точки 63—65 от настоящото заключение, обаче не подкрепят относимостта на съдебната практика, свързана с нарушения на права върху интелектуална и индустриална собственост, към член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009.

75. Освен това, за разлика от последиците във връзка с Регламент № 207/2009, възприемането на критерия за достъпност въз основа на Регламент № 1215/2012 не поражда опасност от умножаване на компетентните съдилища. Що се отнася по-конкретно до исковете за нарушения във връзка с национални марки, в решение *Wintersteiger*⁵⁷ Съдът приема, че целите на Регламент № 1215/2012 са насочени към предоставяне на компетентност въз основа на настъпването на вредата на юрисдикциите на държавата членка, в която е защитено разглежданото право. Така броят на наличните съдилища съгласно Регламент № 1215/2012 е ограничен от националния характер на съответната марка⁵⁸. Марките на Европейския съюз впрочем се ползват с еднаква защита и произвеждат последици на цялата територия на Съюза.

76. С оглед на изложените съображения считам, че мястото, от което е достъпен уебсайтът, не е достатъчен критерий, за да се установи компетентността на съдилищата на тази държава членка по член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009.

77. Поради неудовлетворителните резултатите от всички видове тълкуване, изведени от съдебната практика в областта на нарушенията на правата върху интелектуална и индустриална собственост, отнасяща се до други правни актове на Съюза в областта на международното частно право, предлагам да се развие свойствено за Регламент № 207/2009 тълкуване на привръзката към мястото на извършване на деянието, съставляващо нарушение, по смисъла на член 97, параграф 5 от него.

2. Относно насоката на тълкуване, която да се възприеме

78. При тълкуването на член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009 с оглед на обстоятелствата по делото следва да се има предвид, че постигнатият при това тълкуване резултат трябва да позволи осигуряване на полезното действие на тази разпоредба независимо от конкретните обстоятелства в съответния спор.

79. Освен това поради преплитането между член 97, параграф 5 във връзка с член 98, параграф 2 и член 98, параграф 1, буква а) от Регламент № 207/2009 — тъй като посочените разпоредби се отнасят до мястото на извършване на деянието, съставляващо нарушение — тълкуването на първата разпоредба, което следва да се възприеме, трябва да осигури и полезното действие на останалите правила за компетентност по член 97 от същия регламент.

⁵⁷ Решение от 19 април 2012 г. (C-523/10, EU:C:2012:220, т. 27).

⁵⁸ В доктрината впрочем се отбелязва, че националният характер на марката не ограничава броя на наличните съдилища при временните марки. Вж. по-специално *Van Calster*, G. European Private International Law. Hart Publishing, Oxford, Portland 2016 p. 153.

80. За да може член 97 от Регламент № 207/2009 да запази полезното си действие и да гарантира наличието на съд в рамките на Съюза за всички спорове при нарушения на права върху марки, тълкуването на привръзката по мястото на извършване на деянието, съставляващо нарушение, трябва да има за цел да гарантира компетентността на съдилищата за марките на Европейския съюз по искове за нарушение, когато, що се отнася до материалното правно, Регламент № 207/2009 предоставя на притежателя правото да се противопостави на действия, накръняващи притежаваната от него марка на Европейския съюз.

81. При това положение териториалният обхват на общата компетентност на съдилищата за марките на Европейския съюз, която се определя чрез установяване къде са извършени деянията, съставляващи нарушение, не може да бъде по-ограничен от териториалния обхват на закрилата на тези мерки и приложното поле на Регламент № 207/2009.

82. В това отношение отбелязвам, че решение *L'Oréal и др.*⁵⁹ се отнася за определянето на териториалното приложно поле на регламентите относно марките на Европейския съюз⁶⁰.

83. Така, черпейки отново вдъхновение от това решение, според мен следва да се приеме, че когато деянията, за които се търси отговорност от ответника, се изразяват в реклама и предлагане за продажба чрез уебсайт, основанието за компетентност на съдилищата за марките на Европейския съюз на държава членка е мястото на извършване на деянието, съставляващо нарушение, при условие че рекламата или предлагането за продажба са предназначени за потребители, намиращи се на територията на тази държава членка⁶¹.

84. Трябва да се отбележи, че това тълкуване на член 97 от Регламент № 207/2009 следва постоянната съдебна практика, съгласно която компетентността трябва да се предоставя в съответствие с целите за предвидимост и осигуряване на добро правораздаване.

85. Що се отнася, от една страна, до предвидимостта при предоставянето на компетентност, следва да се има предвид, че ищецът трябва да може а priori да определи съдилищата, пред които може да потърси защита на материалните си права. Въз основа на съдържанието на уебсайт притежателят на марка може да определи аудиторията, към която е насочен сайтът. Също така евентуалният ответник може да предвиди съдилищата, пред които е възможно да бъде привлечен, тъй като упражнява контрол върху маркетинга и продажбите, извършвани чрез неговия уебсайт.

86. Що се отнася, от друга страна, до целта за добро правораздаване, от съдебната практика в областта на нарушенията на права върху интелектуална и индустриална собственост следва, че юрисдикцията на държавата членка, от чиято територия е достъпен уебсайт, обективно най-добре може да прецени дали действително са нарушени правата върху националната марка, защитена в тази държава членка⁶². Според мен подобна юрисдикция не губи това качество при нарушенията на права върху марки на Европейския съюз.

59 Вж. решение от 12 юли 2011 г. (C-324/09, EU:C:2011:474).

60 Вж. заключение на генералния адвокат Jääskinen по дело *L'Oréal и др.* (C-324/09, EU:C:2010:757, т. 125), както и неотдавнашното ми заключение по дело *Google* (Териториален обхват на премахването от резултатите при търсене) (C-507/17, EU:C:2019:15, т. 51—53). Вж. също *Jääskinen, N. et Ward, A.* The External Reach of EU Private Law in the Light of *L'Oréal versus eBay and Google and Google Spain*. — In: Cremona, M. et Micklitz, H. W., *Private Law in the External Relations of the EU*, Oxford University Press, Oxford 2016, p. 128 et 144.

61 Вж. по аналогия решение от 12 юли 2011 г., *L'Oréal и др.* (C-324/09, EU:C:2011:474, т. 67).

62 Вж. решения от 3 октомври 2013 г., *Pinckney* (C-170/12, EU:C:2013:635, т. 28, 34 и 47), и от 22 януари 2015 г., *Hejduk* (C-441/13, EU:C:2015:28, т. 20 и 38).

3. Относно критериите за насоченост и прилагането им по делото в главното производство

87. От всички изложени съображения следва, че когато деянията, за които се търси отговорност от ответника, се изразяват в реклама и предлагане за продажба чрез уебсайт, критерият, който позволява да се определи компетентността на съдилищата за марките на Европейския съюз по член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009, е аудиторията, за която са предназначени рекламата и предлагането за продажба, а именно аудиторията в определена държава членка.

88. При проверката на компетентността по член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009 при обстоятелства като разглежданите в главното производство организирането на реклама и предлагане за продажба по начин, позволяващ да се идентифицира аудиторията в определена държава членка (или аудиториите в няколко държави членки, стига да не става дума за аудиторията в Съюза като цяло), към която тази реклама и това предлагане за продажба са специфично насочени, има решаващо значение за установяване на компетентността на съдилищата на тази или тези държави членки. Освен това ориентирането на уебсайта към потребители и търговци от определена държава членка трябва да произтича непосредствено от съдържанието на уебсайта. Извършването на такива деяния офлайн обаче може да позволи установяване на компетентността на съдилищата на съответната държава членка поради други причини, а не поради насочеността на уебсайта към аудиторията в тази държава членка. Това например е възможно, ако в тази държава членка са взети мерки за установяване на дистрибутор в нея.

89. В рамките на тази проверка на компетентността въз основа на мястото на извършване на нарушението има няколко особено важни елемента: изричното упоменаване в предложението за продажба и реклама на аудиторията от държава членка, присъствието им на уебсайт с национален домейн от първо ниво на същата, посочването на цените в националната валута или пък обявяването на такъв уебсайт на телефонни номера с националния код на съответната държава. Изброяването на тези елементи не е нито изчерпателно, нито изключващо.

90. Освен това наличието на съпътстващи уточнения към предложението за продажба, отнасящи се до географските райони, към които продавачът е готов да изпраща стоките, също може да изиграе важна роля при проверката на компетентността по член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009, стига да не става дума за общо указване на целия Съюз. Подобно общо указване не позволява да се идентифицира специфичната или специфичните целеви аудитории. В допълнение, придаването на значение на подобно общо указване би означавало, че срещу извършителя на твърдяно нарушение могат да се предявят искове пред съдилищата на всички държави членки. Това би могло да подтикне търговците да ограничат районите на продажбите в рамките на Съюза, за да намалят риска срещу тях да се предявят искове пред съдилищата на държави членки, в които обемът на продажбите не е голям, а такъв резултат би бил в разрез с целите на вътрешния пазар.

91. Същевременно, предвид съществуващата разлика между правилата за обща компетентност по Регламент № 207/2009 и това по член 97, параграф 5 от него, описана в точка 41 от настоящото заключение, готовността на продавача да изпраща стоки до всички държави членки може да позволи установяване на компетентността на съдилищата за марките на Европейския съюз на основание член 97, параграфи 1—4 от Регламент № 207/2009. За да илюстрирам казаното от мен с помощта на друг пример, мога да си послужа с правените уточнения, свързани с митата в Съюза. Макар в такива уточнения да се посочва, че съответното предлагане е предназначено за потребителите в Съюза, те същевременно не позволяват да се идентифицират потребители, към които конкретно е насочено това предлагане.

92. Поради същата причина изпитвам съмнения дали използването на език, който е широко разпространен на територията на дадена държава членка, на определен уебсайт може само по себе си и във всички случаи да има особено значение. Следва да се държи сметка за това, от една страна, че някои езици се използват често в няколко държави членки, и, от друга страна, че някои езици, които се говорят в Европа, са широко разпространени и в трети държави. Впрочем даден уебсайт може да е предназначен за аудиторията в една държава членка, макар и текстът в него да не е на език, който е разпространен в нейната територия. Това е възможно именно ако уебсайт е насочен към общност от чужденци, които пребивават на територията на тази държава членка.

93. Освен това проверката на компетентността не трябва да се смесва с разглеждането на съответното дело по същество⁶³. Проверката на компетентността по Регламент № 207/2009 не трябва нито да замества разглеждането на въпроса дали правата върху определена марка на Европейския съюз действително са били нарушени, нито да предопределя резултатите от него.

94. В този контекст ответниците в главното производство твърдят, че от някои елементи на рекламите и предложенията за продажба, показвани на техния уебсайт, може да се заключи, че въпросните реклами и предложения вече не са били актуални през периода, визиран в спора в главното производство.

95. Преценката дали с изтичането на времето е отпаднало значението на действия, които могат да съставляват противоправно деяние, Впрочем спада към разглеждането по същество на иска за нарушение. Мога да дам друг пример от същия вид с отдалечеността във времето на настъпването на каузално събитие, която в зависимост от приложимия закон може да води до евентуално погасяване по давност на иска във връзка с това събитие, поради което тя също спада към разглеждането на основателността на иска. Следователно, предвид изложените в точка 93 от настоящото заключение съображения, нито неактуалността на рекламите и предложенията за продажба, показвани на уебсайта, нито отдалечеността във времето на настъпването на каузално събитие могат да се вземат предвид при проверката на компетентността въз основа на мястото на извършване на деянието, съставляващо нарушение, по смисъла на член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009.

96. В резултат на анализа, извършен в настоящото заключение, считам, че член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009 трябва да се тълкува в смисъл, че когато предприятие, установено и със седалище в държава членка А, е предприело на територията ѝ действия за рекламиране и предлагане за продажба на стоки, носещи идентичен на марка на Европейския съюз знак — чрез уебсайт, предназначен както за търговци, така и за потребители в държава членка Б — съд за марките на Европейския съюз на държавата членка Б е компетентен да се произнесе по иск за нарушение на права върху марката на Европейския съюз поради рекламирането и предлагането за продажба на стоки на тази територия, при условие че рекламирането и предлагането са конкретно насочени към аудиторията на една или няколко държави членки.

97. Що се отнася до делото в главното производство, с изключение на изброяването на дистрибутори от различни страни, включително в Обединеното кралство, които са икономически субекти, независими от ответниците в главното производство, като изброяването се придружава от данни за пощенския им адрес и адресите на уебсайтове, нищо не показва, че уебсайтът на ответниците в главното производство е конкретно предназначен за аудиторията в Обединеното кралство. Впрочем според мен такива данни за определен дистрибутор сами по

⁶³ Вж. решение от 3 октомври 2013 г., Pinckney (C-170/12, EU:C:2013:635, т. 40 и 41). Вж. в този смисъл и решения от 19 април 2012 г., Wintersteiger (C-523/10, EU:C:2012:220, т. 26), и от 16 юни 2016 г., Universal Music International Holding (C-12/15, EU:C:2016:449, т. 44), вж. също заключението на генералния адвокат Cruz Villalón по дело Wintersteiger (C-523/10, EU:C:2012:90, т. 31) и моето заключение по дело Universal Music International Holding (C-12/15, EU:C:2016:161, т. 57).

себе си не са достатъчни, за да се установи компетентността на съдилищата на Обединеното кралство по член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009. Предмет на главното производство въпреки е не извършено от такъв дистрибутор деяние, съставляващо нарушение, а нарушение, извършено от ответниците в главното производство посредством уебсайт.

98. По този аспект обаче трябва да се произнесе именно запитващата юрисдикция при проверката на компетентността на съдилищата на съответната държава членка въз основа на член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009, като вземе предвид всички критерии, посочени в точки 88—95 от настоящото заключение.

VI. Заключение

99. С оглед на изложените съображения предлагам на Съда да отговори на преюдициалните въпроси, поставени от Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Апелативен съд (Англия и Уелс) (гражданско отделение), Обединено кралство), по следния начин:

„Член 97, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 207/2009 на Съвета от 26 февруари 2009 година относно марката на Европейския съюз трябва да се тълкува в смисъл, че когато предприятие, установено и със седалище в държава членка А, е предприело на територията ѝ действия за рекламиране и предлагане за продажба на стоки, носещи идентичен на марка на Европейския съюз знак — чрез уебсайт, предназначен както за търговци, така и за потребители в държава членка Б — съд за марките на Европейския съюз на държавата членка Б е компетентен да се произнесе по иск за нарушение на права върху марката на Европейския съюз поради рекламирането и предлагането за продажба на стоки на тази територия.

По този аспект трябва да се произнесе именно запитващата юрисдикция при проверката на компетентността на съдилищата на съответната държава членка въз основа на член 97, параграф 5 от Регламент № 207/2009“.